Bélyegmúzeum Budapest, VII. Hársfa u. 47.

7 – 8. osztályosoknak

Wesselényi Miklós (1796 – 1850) születésének 200. évfordulójára bélyeg jelent meg.

Jókai egyik regényében emléket állít az árvízi hajós-ként is emlegetett Wesselényinek, aki az 1838-as pesti árvíz idején hősiesen mentette a bajba jutottakat.
Mi a címe ennek a Jókai-regénynek?

.....

A Tihanyi Apátság alapítólevele 1055-ből való. Írásba foglalásának 925. évfordulójára bélyeget adtak ki.

Az alapítólevél latin nyelvű. Mégis egyik első írott *magyar* nyelvemlékként tartjuk számon.
Hová vezet az a hadi út, melyet a birtok határainak megjelölésénél *magyarul* ír le?

.....

Kőrösi Csoma Sándor (1784-1842) nyelvész, a magyar őstörténet kutatója. Születésének 200. évfordulójára bélyeg jelent meg. (Az Így élt sorozatban Szilágyi Ferenc könyve szól Kőrösi Csoma Sándorról).

A magyarok keleten maradt rokonainak felkutatása volt eredeti szándéka. A körülmények és lehetőségek más területre vezérelték. Egy távolkeleti nyelv szótárát és nyelvtanát elsőként állította össze (angol meghatározásokkal és magyarázatokkal).
Melyik ez a nyelv?

.....

1538-ban alapították a debreceni Református Kollégiumot.
Az alapítás 450. évfordulójára bélyeg jelent meg.

Ki írta azt a regényt, melynek hőse, Nyilas Misi e kollégium tanulója volt?

.....

Mi a regény címe?

.....

Bélyeges életrajz

Jól ismert magyar történelmi alakokról sok ízben adtak ki bélyeget. Közülük válogattunk ki tízet.

A **feladat** a következő:
Egyrészt keresd meg, melyik életrajzi kivonat melyik bélyeghez tartozik? Írd a számot a bélyeg alá! Másrészt a szöveghez írd oda a szóban forgó személyiség nevét!
(A felismerésben segít a bélyegkép.)

Történelmünk egyik legnagyobb alakja az átélt eseményekről és saját lelki vívódásairól beszámoló műveit latinul ill. franciául írta. Bujdosása éveiről hűséges kísérője fiktív levelek formájában számol be. Legismertebb portréját Mányoki Ádám festette.

1

Helyszínek az életrajzból: Kiskőrös, Aszód (gimnáziumi tanuló), Pápa (kollégium), Koltó (mézeshetek), Mezőberény (Orlay Petrich Sománál), Szabadszállás (szülői ház, kudarcba fulladt képviselőválasztás), Komárom (Jókaiék vendége), Sopron (katona), Kecskemét (kisdiák, később vándorszínész)

2

A legenda szerint anyja feketepecsétes levelét holló vitte neki Prágába s így küldte ő is pirospecsétes válaszát. Fekete seregével nagyszerű hadi tetteket hajtott végre, hadát még Bécsnek büszke vára is nyögte. Bár nem az ő nevéhez kapcsolták a "könyves" jelzőt, könyvtára világra szóló volt. Mára sajnos csak töredéke található hazánkban.

3

Az első független magyar kormány miniszterelnöke, az 1848/49-es szabadságharc vértanúja. Kivégzésének színhelyén elhelyezett mécses az ellenzéki gondolkodás szimboluma is és a tér, melyen áll, nevezetes politikai tüntetések helyszíne.

4

Hazájában az orosz cári uralom elleni felkelés egyik vezéralakja volt. A felkelés leverése után Nyugat-Európába menekült, később az osztrákok elleni függetlenségi harcát vívó ország jelentős hadi sikereket elérő tábornoka volt. A függetlenségi harc bukása után Törökországba emigrált. Muszlim hitre tért s Murad Tevfik pasa néven Szíria katonai parancsnoka volt. Aleppoban halt meg 1850-ben

5

Katona. Főhadnagyi rangja volt már, mikor kilépett a hadseregből és kémiai tanulmányokat folytatott. Később ismét a katonai hivatást választotta. A nevéhez fűződő fegyverletétel miatt sokáig árulónak tartották, ma e tettét inkább katonai szükségszerűségnek tekintjük. Lovasszobra, mely a II. világháború során elpusztult, ma eredeti formájában újra áll a Várban, a Fehérvári-kapu melletti Kászim pasa bástyán.

6

Miksa József bajor herceg második lánya. 1854-ben ment férjhez ahhoz a férfihez, akihez az eredeti családi tervek szerint nővérét szánták. Szenvedélyes vadász és lovas volt, verseket írt, kedvenc költője Heine volt. Szívesen és könnyen tanult nyelveket, egyebek mellett újgörögül és magyarul is tudott. Gyilkosság áldozata lett 61 éves korában.

7

Személyét második honalapítóként tartja számon a történelem. Anyját gyermekként vesztette el a Bánk bánról szóló drámában leírt királynégyilkosság során. Újjáépítette és felvirágoztatta az idegen seregek által feldúlt, félig kipusztított országot. Lányát a megmenekülés hálaáldozataként apácának adta, ki a Nyulak szigetén élt szent életet.

8

Kéziratos, levélként terjesztett hírlapja miatt került börtönbe. Itt tett szert önálló tanulással arra az angol nyelvtudásra, melyet angliai és amerikai emigrációs útja során hatalmas sikert arató szónoklatokban kamatoztatott. Hazájától távol "remeteségében" jelentősebb dolgok mellett botanikával is foglalkozott.
Legnagyobb szobra Budapesten áll a róla elnevezett téren.

9

Keménykezű, szigorú törvényeket hozó király. Nemcsak nagyszerű hadvezér de személyes bátorságával, erejével is kitűnő daliás termetű harcos. Legtöbb ábrázolásán félelmetes bárdjával kezében látható. Több legenda, csodás történet fűződik nevéhez. Lánya, Piroska a bizánci császár felesége lett, kinek mozaikképe a Hagia Sophia egyik ékessége.

10

A bélyegeken látható személyek közül kire melyik alábbi elnevezés illik?

ragadványnév	valódi név
ANYÁK MEGMENTÓJE	.....
ÁRVÍZI HAJÓS	.....
BUJDOSÓ FEJEDELEM	.....
HAZA BÖLCSE	.....
LEGNAGYOBB MAGYAR	.....
LOVAS TENGERÉSZ	.....
MÁSODIK HONALAPÍTÓ	.....
NEMZET CSALOGÁNYA	.....
NEMZET MINDENESE	.....
SZIBINYÁNI JANK	.....
TURINI REMETE	.....
VASMINISZTER	.....
VÖRÖS GRÓF	.....

Az alábbi bélyegeken ábrázolt személyek közül kinek mi volt a hivatása, amiben kiemelkedőt alkotott?
Írd a megfelelő szóhoz a személyt ábrázoló bélyeg sorszámát!

hivatás	sorszám
biokémikus	
festő	
filmrendező	
filozófus	
hadvezér	
költő	
matematikus	
mérnök	
nyomdász	
orvos	
színész	
zeneszerző	

1

2

3

4

5

6

7

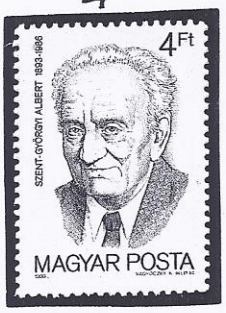

8

9

10

11

12

Az itt felsorolt bélyegeknek ritka változata, tévnyomata is létezik.
Miben tér el a ritkaság az alapbélyegtől?

kiad. év	elnevezés	kat. sz.,	címlet	eltérés
1867	Könyvnyomat	A 2	3 kr.	.....
1923	Koronás Madonna	405	5000K	.....
1938	Hazatérés	625	70 f	.....
1950	Gyermek	1160	60 f	.....
1957	Vöröskereszt IV	1550	30+30 f	.....
1959	Holdrakéta	1690	60 f	.....
1690	Várak	1719	1,70	.....
1964	Évford. - események	2127	60 f	.....
1989	Hüllők	3988	5 Ft	.....
		3989	5 Ft	.....

Az itt felsorolt bélyegeknek ritka változata, tévnyomata is létezik.
Miben tér el a ritkaság az alapbélyegtől?

kiad. év	elnevezés	kat. sz., címlet	eltérés
1867	Könyvnyomat	A 2 3 kr.	zöld helyett piros színű
1923	Koronás Madonna	405 5000K	fordított körépréssel
1938	Hazatérés	625 70 f	„Hazatérés" felirat nélkül (Nagyrmánya)
1950	Gyermek	1160 60 f	Szabad harában boldog ifjúság felirat helyett: Utánpótlásunk a jövő harcaiból
1957	Vöröskereszt IV	1550 30+30 f	fordított felülnyomat
1959	Holdrakéta	1690 60 f	Vörös szín (Szu zászló, idő-pontjelzés) hiányzik
1690	Várak	1719 1,70	Somló helyett Somlyó felirattal
1964	Évford. - események	2127 60 f	ESEMÉNYEK helyett ESFMÉNYEK
1989	Hüllők	3988 5 Ft	Vízisikló helyett Paslagi viper felirattal
		3989 5 Ft	Paslagi viper helyett Vízisikló felirattal

Bélyegmúzeum Budapest, VII. Hársfa u. 47.

7 – 8. osztályosoknak

Wesselényi Miklós (1796 – 1850) születésének 200. évfordulójára bélyeg jelent meg.

Jókai egyik regényében emléket állít az árvízi hajós-ként is emlegetett Wesselényinek, aki az 1838-as pesti árvíz idején hősiesen mentette a bajba jutottakat.
Mi a címe ennek a Jókai-regénynek? Kárpáthy Zoltán

A Tihanyi Apátság alapítólevele 1055-ből való. Írásba foglalásának 925. évfordulójára bélyeget adtak ki.

Az alapítólevél latin nyelvű. Mégis egyik első írott *magyar* nyelvemlékként tartjuk számon.
Hová vezet az a hadi út, melyet a birtok határainak megjelölésénél *magyarul* ír le? Tehénvárra

Kőrösi Csoma Sándor (1784-1842) nyelvész, a magyar őstörténet kutatója. Születésének 200. évfordulójára bélyeg jelent meg. (Az Így élt sorozatban Szilágyi Ferenc könyve szól Kőrösi Csoma Sándorról).

A magyarok keleten maradt rokonainak felkutatása volt eredeti szándéka. A körülmények és lehetőségek más területre vezérelték. Egy távolkeleti nyelv szótárát és nyelvtanát elsőként állította össze (angol meghatározásokkal és magyarázatokkal).
Melyik ez a nyelv? tibeti

1538-ban alapították a debreceni Református Kollégiumot.
Az alapítás 450. évfordulójára bélyeg jelent meg.

Ki írta azt a regényt, melynek hőse, Nyilas Misi e kollégium tanulója volt? Mórica Zsigmond

Mi a regény címe? Légy jó mindhalálig

bélyegeken látható írók, költők életének jellemző helyszíneit soroltuk fel.
írd a helységnév mellé a megfelelő nevet.

Esztergom — Balassi Bálint
Széphalom — Kazinczy Ferenc
Sztregova — Madách Imre
Kecskemét — Katona József
Szeged — Juhász Gyula
Szatmárcseke — Kölcsey Ferenc
Szekszárd — Babits Mihály
Nagyvárad — Ady Endre
Debrecen — Csokonai Vitéz Mihály
Nagykőrös — Arany János

(A megoldásban segít Erős Zoltán: Magyar irodalmi helynevek A-tól Z-ig című könyve.)

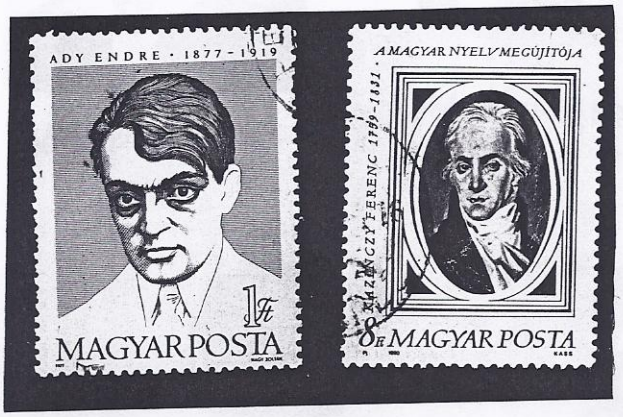

A könyvekben, amiket olvasol, gyakran találsz fotókat, illusztrációkat. Ezek fontos részei a könyvnek. Ugye, mindig figyelmesen megnézed őket?
Az alábbi bélyegeken látható személyek arcképei könyvekben is megtalálhatók. Más beállításban, más öltözetben, esetleg más életkorban. Ha máshonnan nem ismered is a képeket, jó szemmel észreveszed az azonosságot. Írd az „anonim" képek alá a megfelelő bélyegeken olvasható neveket!

József Attila

Kossuth Lajos

Ady Endre

Vörösmarty Mihály

Móricz Zsigmond

Arany János

Petőfi Sándor

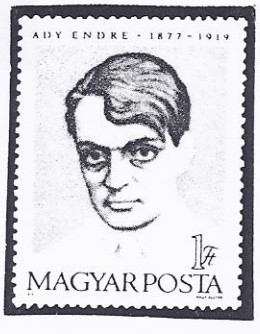

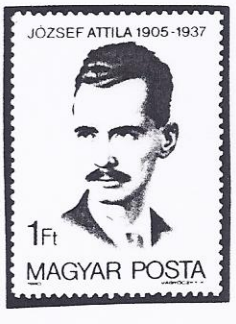

Régi, ritka, különös szavakat soroltunk fel. Olvasmányaink során gyakran találkozunk hasonlókkal és néha gondot okoz megértésük. Ebben segítenek az okos könyvek, szótárak. Tótfalusi István: Vademecum. Szokatlan szavak szótára c. könyve segít abban, hogy megtaláld az alábbi különös szó bélyeges megfelelőjét.
Írd a bélyegkép alá az odaillő szót az alábbiak közül:
jerke, millennium, ordó, párta, ravasz, sámán, stempli, vőfély

ordó

millennium

vőfély

ravasz

stempli

párta

jerke

sámán

Írók és hőseik

A felsorolt figurák a bélyegeken látható írók műveiben szerepelnek.

Nyilas Misi ..... Móricz Zsigmond .....
Kukorica Jancsi ..... Petőfi Sándor .....
Bornemissza Gergely ..... Gárdonyi Géza .....
Baradlay Ödön ..... Jókai Mór .....
Jean Valjean ..... Victor Hugo .....
Ábel ..... Tamási Áron .....
Matula ..... Fekete István .....
Grant kapitány ..... Jules Verne .....

(Írd a szereplő neve mellé az író nevét!)